

SMITTSKYDDSBBLAD

Patientinformation

Hepatit B

Översättning till turkiska

Version 2022-03-15

Hepatit B, hasta bilgilendirme ve davranış kuralları

Bulaşıcı hastalık kontrol doktorlarının, bulaşıcı hastalığı önleme amaçlı hasta bilgilendirme metni.

Bu bilgiyi neden aldınız?

Bir kan testi sizde hepatit B olduğunu-göstermiştir. Bu metin, hepatit B ve hepatit B'li kişilerin göz önünde bulundurması gerekenler hakkında bilgi içerir.

Hepatit B nedir?

Hepatit B, karaciğerde, kanda ve bazı vücut sıvılarında (örneğin meni, sperm) bulunan bir virüstür. Fark etmeden uzun süre hepatit B ile yaşayabilirsiniz. Belirti vermese bile, hepatit B çok bulaşıcı olabilir. Enfeksiyonla geçirilen uzun yıllar sonrasında, karaciğer sorunları ortaya çıkabilir.

Hepatit B nasıl kapılır?

Hepatit B, birçok kişide mevcuttur. Dünya Sağlık Örgütü / DSÖ'nün 2019 rakamlarına göre dünyada yaklaşık 300 milyon insanda hepatit B vardır. Çoğu insan doğduklarında annelerinden enfeksiyonu kapmış olarak doğarlar.

Hepatit B, prezervatifsiz cinsel temas ile de bulaşıcıdır. Korunmasız vajinal veya anal ve bazen de oral cinsel ilişki, hepatit B virüsünü bulaştırabilir.

Hepatit B, kan yoluyla da bulaşabilir. Örneğin kan transferi, göz, burun, ağız mukozası veya açık bir yara üzerine sıçrayan kan aracılığıyla yayılabilir. Uyuşturucu kullanan bir kişinin, enjeksiyon şırıngalarını, karıştırma kaplarını veya diğer kullandığı malzemeyi paylaşmasıyla da hastalık yayılabilir.

Hepatit B, arkadaşlarınızla sosyalleşirken BULAŞMAZ. Örneğin sarılma ve öpme veya paylaşılan gözlük/tabak/çatal bıçak takımı yoluyla bulaşıcı DEĞİLDİR. Kanın doku bütünlüğü bozulmamış (yaralanmamış ve sağlıklı) cilde teması veya aynı tuvaletin kullanılması yoluyla da bulaşmaz.

Başkalarına bulaştırmamak için nelere dikkat etmeliyim?

Doktorunuzun size verdiği **davranış kurallarına uymalısınız:**

- Doktorunuz takip amaçlı sizi çağırdığı zaman gelmeniz gerekir.
- Cinsel ilişkide bulunacağınız kişiye hepatit B taşıdığınızı söylemelisiniz.
- Eşinizin bağışıklığı yoksa, yani hepatit B geçirmemiş veya hepatit B'ye karşı aşılanmışsa, cinsel ilişki esnasında bir koruyucu/prezervatif kullanmalısınız.
- Diş bakımı veya başka bir sağlık hizmeti için başvurduğunuz zaman "kanla bulaşan bir hastalık" geçirdiğinizi söylemelisiniz. Örneğin numune alma veya cerrahi müdahale/ameliyat gibi personelin kanla temas edebileceği durumlarda.
- Ayrıca yine, dövme yaptırmak, halka taktırmak için vücudun herhangi bir yerinde delik açtırmak (piercing), kulak deldirmek veya ciltte kanamanın olabileceği başka bir tedavi almak istiyorsanız "kan yoluyla bulaşan bir hastalık" geçirdiğinizi söylemelisiniz.
- Kimseyle tıraş bıçağı veya diş fırçası paylaşmayın.
- Kanınız birisinin cilt yarasına, gözüne, burnuna veya ağızına gelirse, onlara sıçrayan kanın hepatit B bulaştırabileceğini söylemeniz gerekir. Bu kişiye hemen suyla durulamasını söyleyin. Söz konusu kişi, Hepatit B'ye karşı ücretsiz aşı yaptırmak için mümkün olan en kısa sürede sağlık merkezlerine, en yakın enfeksiyon kliniğine veya 1177 Vårdguiden'e başvurmalıdır.
- Şırınga veya iğne kullanıyorsanız, bunları başkalarıyla paylaşmamalısınız. Ayrıca karıştırma kabı ve diğer malzemelerinizi ortak kullanmamalısınız.
- Kan bağışında bulunamaz, sperm veya yumurta bağışlayamazsınız.
- Bazı özel vakalarda organ veya doku nakli için bağış mümkün olabilir
- Hepatit B'ye karşı aşıya ihtiyaç duyabilecek, cinsel ilişkinizin olduğu bir partneriniz veya aile üyeniz varsa bunu doktorunuza söyleyin.

Başkalarına bulaştırmamak için uyulması gerekli **hijyen önerileri** de vardır:

- Tüm yaralarda, yara bandı veya pansuman sonrası sargı kullanmaya dikkat edin.
- Pansuman yapmada size yardımcı olan biri varsa, plastik eldiven giymelidir.
- Kanlı malzemeyi atmadan önce dikkatlice paketleyin.
- Kan sıçrayan giysiler, çamaşır makinesinde yıkanabilir.
- Örneğin yerdeki kan lekeleri, atılacak kağıtlarla silinebilir. Daha sonra su ve deterjanla iyice yıkanmalıdır.

Eşiniz/partnerinizle cinsel ilişkiye girmeden önce nelere dikkat etmelisiniz?

Eşinize/Partnerinize sizde hepatit B olduğunu söylemeniz gerekir. Eşinizin bağışıklığı yoksa (yani, hepatit B geçirmemişse veya hepatit B'ye karşı aşılanmamışsa) prezervatif de kullanmalısınız.

En iyisi eşinizi beraberinizde doktorunuza/kliniğinize getirmenizdir. Böylece partnerinizle cinsel ilişkiye girmeden önce, kendisine ücretsiz hepatit B aşısı yapılabilir.

Birilerini bulaşma riskine maruz bıraktıysanız, örneğin aşılanmamış bir kişiyle prezervatif kullanmadan cinsel ilişkiye girmek gibi, bulaşma riskini azaltmak için, o kişi de daha sonra ücretsiz olarak hepatit B'ye karşı aşı yaptırabilir. Aşı, [temastan sonra] iki gün içinde yapılırsa en iyi etkiye sahip olacaktır.

Kontrol için hangi sıklıkla doktoruma gitmeliyim?

Tekrar ne zaman ve hangi sıklıkla ziyarete gelmeniz gerektiğine karar veren doktorunuzdur. Genellikle yılda bir defa olmak üzere bazen daha sık ziyaretlere gerek duyulabilir.

Hepatit B taşımak tehlikeli midir?

Hepatit B taşıyan çoğu insanın karaciğerle hiçbir zaman sorunu olmaz, ancak bazıları yıllarca süren enfeksiyondan sonrası karaciğer sorunu yaşayabilir. Hepatit B nedeniyle karaciğer sorunu yaşayanlar, en kötü durumda, siroz veya karaciğer kanseri olabilir.

Doktorunuzu düzenli olarak ziyaret ettiğiniz taktirde, karaciğerinizin nasıl çalıştığı kontrol edilecek ve ihtiyacınız olduğu taktirde gerekli tedaviyi almanız sağlanacaktır.

Hepatit B'nin tedavisi var mı?

Gerekli olduğu taktirde tedavi olunabilir. Çoğu kişinin herhangi bir tedaviye ihtiyacı yoktur.

Doktorunuz tedaviye ihtiyacınızın olup olmadığını söyleyebilir.

Uygulanan tedavi genellikle enfeksiyonu iyileştirilemez veya ortadan kaldıramaz, ancak karaciğer sorunları riskini azaltabilir.

Çocuk sahibi olabilir miyim?

Evet, hepatit B çocuk sahibi olmanın veya ebeveyn olmanın önünde bir engel değildir. Ancak, cinsel ilişkiye gireceğiniz eşinizin/partnerinizin çocuk sahibi olmaya çalışmadan önce hepatit B'ye karşı bağışıklık kazanması (örneğin aşılama sonrası) önemlidir.

Hamile kalmanız durumunda, hepatit B virüsünün bebeğe geçmesini önlemenin yolları vardır. Bazen hamileliğin son aşamasında hepatit B tedavisi alabilirsiniz. Çocuğa, doğumdan hemen sonra hepatit B aşısı ve daha sonra ilk yılında birkaç kez ek aşı dozları verilecektir. Böylece hastalığın çocuğa bulaşma riski çok düşüktür. Aşıların planlandığı gibi yapılması halinde bebek normal bir şekilde emzirilebilir.

Herhangi bir işim veya boş zaman aktivitem olabilir mi?

Hepatit B taşıyanlar genellikle her tür işi yapabilirler. Yapacağınız iş kesici ve delici aletlerle kendinizi yaralama ve kanın bir başkasına sıçrama riskini içeriyorsa, bunu doktorunuzla konuşmalısınız. Aynı şekilde, belli bir meslek için eğitim alıp alamayacağınızdan emin olmadığınız durumlarda da doktorunuza danışmalısınız. İşvereninize hepatit B hastası olduğunuzu söylemek zorunda değilsiniz.

Bazı durumlarda yaralanma ve kanamaya neden olabilecek bir spor ile uğraşmak istiyorsanız – doktorunuzla konuşmalısınız. Doktorunuz bu sporu yapmanızın uygun olup olmadığını belirleyebilir.

Hepatit B, Bulaşıcı Hastalıklar Yasası'nda yer almaktadır– bu ne anlama geliyor?

Bulaşıcı Hastalıklar Yasası, hepatit B gibi bazı enfeksiyonların daha fazla insana yayılma riskini azaltmayı amaçlamaktadır.

Hepatit B hastalığınız varsa, hepatit B için ücretsiz bakım ve sağlık hizmeti alma hakkınız vardır. Doktorunuz tarafından size verilen davranış kurallarına uymalısınız. Ayrıca temasta bulunduğunuz kişilerin belirlenmesi amacıyla yapılacak enfeksiyon takibi konusunda da yardımcı olmanız gerekir. Size, yanlış olduğunu düşündüğünüz bir davranış kuralına uymanız söylendiye, bölgenizdeki/ilinizdeki bulaşıcı hastalık kontrol doktoruna (smittskyddsläkaren) başvurabilirsiniz. Bu şekilde açılmış bir inceleme tamamlanana dek, bildirilen kurallara uymanız gerekir.

Temaslı kişilerin belirlenmesi ve takibi (smittspårning) – bu ne anlama gelmektedir?

Hepatit B hastalığı olan başkalarını bulup teşhis etmek büyük önem taşımaktadır. Böylece bu kişiler de karaciğerlerini kontrol ettirebilir ve enfeksiyonun başkalarına yayılması engellenebilir. Bu nedenle, hepatit B hastalığınız varsa, doktorunuza kim/kimlerle cinsel ilişkiye girdiğinizi veya başka bir şekilde birilerini bulaşma riskine maruz bıraktığınızı (örneğin paylaşılan şırıngalar veya iğneler) söylemelisiniz ki bu kişilere hepatit B testi yaptırmaları gerektiği bilgisi iletilebilsin. Doktorunuz ayrıca, İsveç'te olmaları halinde ailenizin ve kardeşlerinizin de hepatit B testi yaptırmalarını sağlayacaktır.

Daha fazla bilgi edinmek ister misiniz?

Hepatit B hakkında daha fazla bilgi şu adreslerden edinilebilir:

www.1177.se

www.umo.se

www.folkhalsomyndigheten.se

SMITTSKYDD SKÅNE

040–33 71 80

